СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 93. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 22 квітня 1935. VOL. XLIII. No. 93. Jersey City, N. J., Monday, April 22, 1935. THREE CENTS

ПАЛАТА ПОСЛІВ УЖЕ УХВАЛИЛА ЗАКОН ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ВАШИНҐТОН. — Палата послів нарешті взяла під голосування проєкт закона про суспільне обезпечення. Проєкт ухвалено 372 голосами проти 33. Вислід голосування вважають великою побідою для федеральної адміністрації.

Голова комітету палати послів для приходів заявив перед ухваленням закона, що цей закон матиме певно величезне значіння суспільне й економічне, бо він постановляє, як уряд має стягати з підприємців і робітників податки для піддержування широко закроєного пляну про річні пенсії для старих людей та відшкодування для безробітних.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАРЯДЖУЄ РОЗСЛІД БАВОВНЯНОГО ПРОМИСЛУ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт приказав розслідити ткальняний промисл. Розслїджувати мають рівночасно аж два тіла. Слідство має обнимати всі сторони промислу, навіть питання, наскільки машинерія цього промислу перестаріла.

Зарядження президента Рузвелта було вислідом недавньої заяви фабрикантів бавовняних виробів, що, мовляв, промисл стоїть над пропастю через конкуренцію заграничних виробів, передовсім Японії. Ця конкуренція теж має бути предметом подрібного розсліду.

АМЕРИКА ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

ВАШИНҐТОН. — Американський департамент стейту вислав німецькому урядови гострий протест проти кривджения Американців та ломання контрактів з Американцями.

Як останній приклад такого кривдження нота подає, що недавно німецький уряд відмовився давати Американцям готівку за купони на позички.

КОНҐРЕСМЕН ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ОБМЕЖЕННЯ СВОБОДИ СЛОВА.

НЮ ЙОРК. — Конґресмен Гемилтон Фиш Молодший підняв публичний протест проти того, що радіова стація „Доблю-Ейч-Ей" не розіслала його промови, виголошеної на цій стації.

Конґресмен догадується, що стація зробила це тому, бо він почав у своїй промові критикувати уряд.

Гемилтон Фиш добачує в цьому нарушення свободи слова та заповідає, що внесе протест до федеральної радіової комісії.

УРЯД ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО ПІДСЛУХУВАННЯ ТЕЛЄФОНІВ.

СИРАКЮЗ (Ню Йорк). — На розправі проти „Доча" Шулца, що, як кажуть, є одним з найбільших бутлеґерів Америки, обвинуваченого за незаплачення федеральних податків від своїх кольосальних проходів, ставали як свідки урядові детективи й призналися, що вони шість місяців підслухували кожду розмову підприємства Шулца.

ДИВНИЙ ВПЛИВ ХЕМІКАЛІЙ НА ВДАЧУ ЗВІРЯТ.

ФІЛАДЕЛФІЯ. — На зборах Американського Фільософічного Товариства виступав д-р Оскар Ридел з Карнеґійської Інституції у Вашинґтоні з незвичайно цікавим відчитом про вплив хемічних чинників на поведінку звірят.

Прелеґент ілюстрував свій відчит живими фотографіями, знятими підчас своїх розслідів. Ці фотографії показували, наприклад, дозрілу самицю щура, що піклувалася ніжно двома безрадними голубятами, котрих серед звичайних умовин вона повинна би зїсти. Учений говорив, що цю дивну поведінку у щуриці викликав він застрикуванням їй під шкіру „гормонів" (виділин) з пітуітарійної залози. Під впливом цих застрикувань, говорив учений, щуриця перемінює свою поведінку супроти малих звірят. Учений припускає, що „гормони" дають звірині нову свідомість та вводять у її інстинкт певні зміни. Щуриця немовби забуває на свій інстинкт убивання та починає поводитися супроти малих голубят, гейби вона була мати цих голубят.

Приявні на відчиті вчені признали кольосальне значіння відкриттю д-ра Ридла. Це відкриття дає зовсім нові перспективи на преріжні чуттеві обяви. Вони розкривають теж можливість впливання й на поведінку людей через застрикування відповідних хемічних препаратів.

ЖДЕМО НА НЕГАЙНЕ ВИПОВНЕННЯ КВЕСТІОНАРІВ ДЛЯ ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ У. Н. СОЮЗА. ПРОСИМО ВІДДІЛОВИХ УРЯДНИКІВ ПОЛАГОДИТИ ЦЮ СПРАВУ НАЙДАЛІ ДО КІНЦЯ КВІТНЯ.

ПРО СОВЄТСЬКИХ ШПИГУНІВ.

Американця Роберта Гордона Свіца, обвинуваченого за шпигунство в користь Совєтів, звільнено в Парижі від вини і кари. Свіц признався, що був комуністичним ідеалістом і хотів прислужитися Совєтам. Але переконався, що ті большевики, з якими йому приходилося працювати, були мало зацікавлені в ідеалах, а більше в тім, скільки можуть на шпигунстві заробити.

КАСОВІ ВЛОМНИКИ В КАЛУШІ.

До білєтової каси Народного Дому в Калуші вломилися в ночі злодії і, вибивши діру в мурі, добулися до рахункового бюра Повітового Союзу Кооперативи, де знаходилась огнетревала каса. Вломники розпороли касу і вкрали з неї готівку 500 зл. Не лишили на місці ніяких відтисків, отже при роботі були якісь фахові вломники. Ті самі мабуть вломники відвідали також будинок місцевого суду, де вкрали тільки годинник.

МОСКВА ЗРІВНЮЄТЬСЯ З ЕВРОПОЮ.

В Москві почали велику пропаганду за те, щоб Москалі голились та бодай своїм зверхнім виглядом нагадували культурний світ. Ця пропаганда є продовженням попередніх потягнень совєтського уряду, який дозволив навіть створити кілька танечних льокалів і барів у Москві, щоб чужинцям здавалося, що вони не в Москві, а в Парижі. Рівночасно йде пропаганда за фраки та смокінґи. Московські кравці вже позабували, як фраки та смокінґи виглядають, отже мусять наново вчитися шити ці „буржуазниє предразсудки", як дотепер говорилося. З голенням не така проста справа, бо нема бритов та вістр до машинок до голення. Індустрія, що правда, випускає їх дуже багато на ринок, але всі вони такі, що до всього іншого можна їх уживати, лише не до голення. Свого часу один московський цар приказав був силою відрізувати бороди Москвичам - артистократам, щоби вони виглядали по европейськи. Мабуть те саме прийдеться зробити і Сталінови.

ЩО ВАРТА ЖІНКА.

В місцевости Шубін біля Познаня залізничий емерит Одзєбко довідався, що його жінка, молодша від нього 15 літ, його зраджує. Не надумуючись довго, пішов до її приятеля, власника рільного господарства, і заявив, що згодиться на розвід, якщо дістане від нього 2,000 зл. і дві корови. На другий день емерит одержав бажану суму, а на його загороду пригнано дві корови, після чого пані Одзєбкова перенеслася до свого приятеля.

ПОВІШЕНИЙ ТАВРУЄ СВОЮ ЖЕРТВУ.

У тюрмі в Смітленд, Кентокі, виконано кару смерти на молодім, бо всього 23-літнім Вилієми Т. Ді Бові, засудженім на смерть за те, що, мовляв, підчас нападу на одну крамницю він ще знасилував одну жінку. В цьому стейті присуд кари виконується звичайно електрикою, але у випадку засуду за знасилування через повішення.

Коли засудженця виведено на підвищення під шибеницею, він почав довжезну промову, в котрій закидав, що його засуджено несправедливо, бо, мовляв, він жінки зовсім не насилував. Далі накинувся він гостро на цю жінку, котра казала, що її знасилувано, а котра прийшла поглянути на вішання. Він назвав її вбивницею та казав, що вона повинна стояти на його місці. Він говорив 45 минут, осуджуючи ще шерифа й горожанську орґанізацію самооборони. Щойно як скінчив свою промову, шериф дав знак своїм помічникам, щоби протяли шнури.

ЗЛОВЖИВАННЯ ПРИ ВІЙСЬКУ.

У військовому суді у Вільні ведеться процес проти поручника артилєрії Евгена Васькевича за спроневірення 100 тисяч зл. Обвинувачений пробував звалити відповідальність на свого команданта, одначе експертиза, переведена пятьма знавцями, ствердила, що завинив сам Васькевич. У звязку з цією справою є процес цивільного кватирмайстра Мих. Маліновського, що теж старався звалити вину на команданта полку.

СТАРЕНЬКА МАТИ ПОСТРІЛИЛА СИНА.

В Антібах на французькій Рівієрі 79-літня вдова Мрозовецька з Одеси пострілила свого сина Серґія. Сина вже кілька разів були інтернували, тому, що він діставав напади божевілля. Тяжко раненого сина забрали до шпиталю, а маму арештували. Виправдувалася вона тим, що стріляла у власній обороні, бо син відгрожувався, що вбє її.

ҐОРКИЙ ПРОВІДНИКОМ БЕЗБОЖНИКІВ.

Як повідомляють з Москви, відомого письменника Ґоркого вибрали до президії орґанізації безбожників. Ґоркий приняв вибір і обняв провід боротьби з релігією та церквою.

БУДЯТЬСЯ З ПРОСОННЯ.

На південний захід від Риманова, ген аж по зелену чеську „смужку", будяться лемківськ села. Дошно задумує оснувати читальню „Просвіти", оба Короліки горнуться радо до живого українського слова, Шкляри працюють, аж мило, Дальова, Воля, Яселко, Терстяше та Завадка певною та приспішеною ходою йдуть назустріч кращому.

ЯК БАВЛЯТЬСЯ „СТШЕЛЬЦИ".

Стрілецький союз у Сувалках уладив на закінчення мясниць забаву з танцями та — алькоголем. На забаві прийшло до загальної бійки з якої чотири особи, тяжко ранені, відвезено до шпиталю, де одна вже вмерла, а три висповідалися на смерть. Крім того легко ранених є 17 осіб, між ними дві жінки. Про переполох, який панував на забаві, свідчить факт, що гості втікали вікнами по ринвах з першого поверху, а жінки, не зважаючи на зимно, побігли додому в балевих сукнях. Домівку „Стшельца" зовсім знищено, бо навіть піч розвалено, вживаючи кафель до бійки.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

Жахлива залізнича катастрофа склалася на перехресній стації в анґлійській провінції Гертфортшір. Поспішний товаровий поїзд, що доставляє молоко для Лондону, наїхав на вуглевий потяг, і розбив половину своїх вагонів. За кілька минут на купу розбитих вагонів наїхав повною парою поспішний товаровий потяг. На добавок пригнав ще четвертий товаровий потяг, що доставляє мясо до Лондону, і теж впакувався в купу розбитих вагонів. На місці катастрофи повстала ціла гора дощок, заліза і розкинених товарів. Мясо, коновки молока, вуголь і почтові мішки валялися на просторі кількасот метрів довкола. Один вагон з мясом упав з насипу аж на дах якогось господарського будинку. При катастрофі згинули кілька осіб.

ВІДКРИЛИ НАЙСТАРШЕ МІСТО НА СВІТІ.

До Мосулю, нафтового міста над рікою Тиґром, прибула торік ґрупа американських учених, які тепер кажуть, що зробили епохальне відкриття. Розкопуючи узгіря Тепе-Ґавра, покрите румовищем і попелом, відкрили руїни міста, що походить зперед кількох тисяч літ. В цьому місті вибудовано 13 мезопотамських міст одно над одним. Найстарше місто походить з VI. століття перед Христом. В тих руїнах знайшли останки глиняної посуди і камінні ножі. Узгіря Тепе-Ґавра лежить напроти біблійного міста Німіва (Ниневії). Учені дослідили його тільки до половини, але вони кажуть, що під знайденою верствою знаходиться ще 6—8 верстов румовищ, які є колискою найстаршої цивілізації людства.

МОРОВА ПОШЕСТЬ В АФРИЦІ.

Морова пошесть, яка шириться в південній Африці, вибухла в останньому часі з новою силою. В останніх днях стверджено 14 випадків смерти серед Европейців і 41 серед тубильців.

В ЯВОРІВЩИНІ ГОЛОДУЮТЬ 24,000 ОСІБ

ЛЬВІВ. — Заходом товариства „Сільський Господар" відбулася 8-го квітня нарада в справі допомоги голодним Яворівщини. На нараду прийшли представники наших центральних установ і преси. В звіті стверджено таке:

Селянство в Яворівщині що року голодувало. Раз на день у селянській хаті горів вогонь і тільки один раз на цілий день родина їла взагалі. Тому до постійного голодування селянство привикло. І коли нині самі селяни заговорили про голод, то тому, що положення їх дійсно страшне, розпучливе. Переведено в 44 селах статистику, яка виявила, що 2,274 родини голодують у буквальному значінні, 2,225 родин їдять ще дещо (чотирма бульбами на день жиє ціла родина), разом голодують 4,524 родин. З цього дорослих осіб голодують кругло 14,000, дітей аж до 10 років 10,000, разом 24,000. Голод у Яворівщині лячний і загрозливий. Він повинен знайти в цілому громадянстві, в краю і поза границями краю, якнайширший відгомін.

ЩЕ ПРО „ВИЗАНТІЙСЬКО-СЛОВЯНСЬКИЙ ОБРЯД".

ЛЬВІВ. — Митрополит А. Шептицький дав виїснення висланникови редакції „Діла" щодо назви „византійсько-словянський обряд", якої вжито в декреті Апостольської Столиці. Митрополит пояснив, що тим декретом виразно означено греко-католицький обряд як византійський. Далі стверджено, що є тільки один і той самий обряд у Галичині і на Закарпатті і в Югославії і в Америці як теж серед наших братів на Волині, Підляші, Поліссі й либ, є членами одного й того самого византійсько-словянський" є наукова, а не юридична. Значиться, назва „греко-католицький" залишається, як і досі, ненарушена і в практиці остається все по старому. Вага того наукового означення, казав митрополит, є величезна під оглядом національно-ідейним, бо „відтепер усі сини нашого народу, де вони не жилиб, є членами одного йтого самого византійсько-словянського обряду".

З тої заяви митрополита виходить, що зникає назва „східньо-словянського обряду", форсована Поляками особливо на Волині. Митрополит сказав далі: „Маємо той самий обряд, що наші православні брати на Волині, Холмщині, Поліссі і Підляші" та що „лучність наша з нашими відділеними братами в обрядах є для нас великої ваги і зі становища церковного і національного, бо скріпляє в нас надію, що прийдуть часи, в яких ніщо не буде нас ділити".

НА ПАСКУ ВОЄННИМ ВДОВАМ І СИРОТАМ.

ЛЬВІВ. — Товариство „Український Фонд Воєнних Вдів і Сиріт" перевело в неділю, 14-го квітня, прилюдну збірку жертв у користь воєнних вдів, сиріт і батьків по поляглих у 1918—1920 рр. членах Української Галицької Армії.

ПРО ЩО МРІЄ „ВЄК НОВИ"?

ЛЬВІВ. — Польський „Вєк Нови" розписується у статті „Польський рух серед греко-католиків" про ті блаженні часи, коли то українські священики і їхні сини брали участь у польських повстаннях, коголи вдома говорили тільки польською мовою і тоюж мовою проповідували в церкві. І приходить до висновку, що треба всю увагу звернути на те, щоб ті часи знову вернулись.

ПОГАНО З ЗАСІВАМИ НА УКРАЇНІ.

МОСКВА (Росія). — „Ізвєстія" повні відомостей з України, з яких виходить, що по ріжних місцевостях не підготовлено весняної сівби.

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ" У КИЇВСЬКІЙ ОПЕРІ.

ЛЬВІВ. — У „Ділі" пишеться про передання через радіо з Києва „Запорожця за Дунаєм". Чути було спів Оксани „Ангел ночі". і дует „Ластівко моя прекрасна". Виконання було в супроводі симфонічної орхестри. Потім заповідач київського радія заявив, що це передано другу дію опери „Запорожець за Дунаєм" зі сцени київського оперного театру. У звязку з тим дописувач „Діла" пригадує, що від років ідуть заходи обновити цю першу й талановито написану комічну оперу головно з того боку, щоб додати дію про побут Карася в султанській палаті. Ту саму ідею мали незалежно від себе і в Галичині і на Надніпрянщині. В Галичині третю дію доробив Роман Купчинський, а музику написав д-р Ст. Людкевич. Те саме сталось і на Україні під Совєтами, де доробив цю дію композитор Йориш, мабуть з походження Жид, тепер дириґент київської опери. Він теж написав перед кількома роками українську оперу „Кармелюк". Ще була інша перерібка „Запорожця за Дунаєм". В ній не осталось нічого з дійсного „Запорожця", бо його перероблено на большевицький лад і акцію перенесено до... Африки, щоб лекше висміяти цілу українську іміграцію, що прагне вертатися в рідний край.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОЛЬЩА МІЖ МОЛОТОМ І КОВАЛОМ

Від якогось часу в недуже то зігранім концерті европейських держав частенько вириваєтся, як при грі кепський музикант, Польща. Свого часу вона здивувала всіх наглим зближенням до большевицької Росії, з котрою перед цілим світом заприсягалася бути вічним ворогом. Потім, таксамо несподівано, вона підійшла до Німеччини, і то до Німеччини Гітлєра. Тепер знову зробила несподіванку: казали, що коли Ліга Націй буде давати Німеччині догану, то між нечисленними державами, що здержаться від голосування за догану, буде Польща. Так писалося одного дня, а на другий день Польща голосувала за догану нібито союзній Німеччині.

На перший погляд ока тяжко знайти розумну основу цеї політики, що виглядає на лет кулика. Здавалось би, що це вое одна непослідовність. Одначе, як недавно розкрив „Манчестер Ґардієн" з приводу візити англійського міністра Ідена в Берліні, Москві й Варшаві, польська політика має своє жерело в географічнім положенню Польщі.

Як відомо, Гітлєр грає вічно в Европі на нуту большевицького страховища. Він хотів би обєднати европейські держави коло програми большевицької небезпеки та потреби загально-европейського походу на Москву. На цій політиці Гітлєр виграв у краю, а на цій політиці він хотів би виплисти на европейськім овиді.

Та Гітлєр не може робити походу на Росію, якщо не дістане на це згоди Польщі, бо не може німецька армія напасти на Росію, не перейшовши вперед території польської держави. Щоб довести до походу західньої Европи проти Росії, треба Німеччині перш усього переконати Польщу, щоб вона дозволила на такий похід через Польщу. Без згоди Польщі на такий похід можна би рахувати тільки тоді, якби Німеччина була така сильна, що не потребувала би з Польщею рахуватися. До того ще Німеччині далеко.

Одначе Німеччина вже нині дужча від Польщі. Польща почувається як алабий між двома дужими Польща почувається від неї слабша. Слабша вона теж від Росії. Словом, Польща почувається як слабий між двома дужими сусідами. До того її границі отворені до Німеччини й до Росії. На домір її нещастя, на випадок війни між Німеччиною й Росією одна з тих держав, що програє, може втратити багато території, але вона з лиця землі не пропаде. Зате якби Польща пристала до сторони, що програє, вона може зовсім перестати існувати.

Ось це заставляє Польщу бути дуже обережною в політиці. Це заставляє її літати, божевільним куликівським летом, щоб тільки не попасти під рушницю стрільцеви.

Чи вратує її куликівська політика, покаже будучність. У минулому така політика доводила до розбору Польщі.

МАСАРИК ЯК ФІЛЬОСОФ

З приводу 85-літніх роковин народження президента чехословацької републики, Т. Масарика, відомий француський журнал **"Les Nouvelles Litteraires"** присвячує йому в ч. з дня 9. Ш. ц. р. довшу статтю пера письменниці Мадлен Давід, до якої додано ще й вибір коротких виняткі з творів і висловів великого чеського державника. Оті то винятки й подаємо ми тут читачам „Свободи" в перекладі українською мовою.

1. В чому найвище досягнення?

В одній з розмов із чеським письменником К. Чапеком, в якій цей поспитав Масарика, що він уважає найвищим досягненням свого життя, президент відповів:

„Коли маю вам сказати правду про те, що видається мені триюмфом мойого життя, то знайте, що ним не уважаю я ні факту, що я став президентом, ні почестей, які вяжуться з моїм стількиж достойним, що й важким становищем. Моє особисте щастя заснововується далеко глибше. А саме — на переконанню, що я навіть і як шеф держави **не потребував відрікатися нічого з того,** що було моєю глибокою вірою і глибокою любовю ще тоді, коли я був бідним студентом, а далі виховником молоді і громадським діячем. І найбільше щасливий я переконанням, що й тоді, коли я опинився при владі, я не видвигав ніяких інших законів моралі й ніяких інших основ мойого становища до людей, до мойого Рідного Краю й до всього світа, як ті, що ними я завжди керувався і раніш. І можу сказати, що я дожив повного потвердження і розвитку всього, в що я вірив. І таксамо, що не довелося мені ніколи сумніватися в глибинах моєї віри в гуманність і демократію, на мойому шляхові до правди і в слушність моєї пошани для найвищого з усіх релігійних і моральних законів, а саме — любови до ближнього. А говорю я це на основі досвіду, добуваного мною ще й тепер з кожним днем мойого урядування. І повторюю, що й для держав, і для всіх народів та їх керманичів нема іншого морального закона над той, що зобовязує і кожну людину. Але те, що тут притім найцінніше, це не чисто особисте — щоб не сказати: самолюбне! — вдоволення задля того що я упродовж усього мойого існування лишився, і наперекір найрізнішим та найважливішим випадкам, усетаки — **самим собою,** а радісне почування несхитности й достовірности тих високих ідеалів людства, яким я намагався служити. Отак я можу сказати собі, що в невпинній боротьбі за краще майбутнє моєї батьківщини і всього людства я стояв там, де мені стояти годилось. А змога, сказати собі таке, це щось, що всилі досконало прикрасити все моє людське життя і зробити його, як то кажуть — щасливим".

2. Безсмертність душі.

„Коли я думаю про вічність, — каже Масарик — то мені вважається не так смерть і те, що вяжеться з нею, а життя і його зміст. По мойому ось джерелом безсмертности це — багатство й вага людського життя та людської душі. Людинаж і собі, й таким як вона, приписує тим більшу вагу і значіння, чим свідоміше почуває себе істотою духовою. Позатим безсмертність душі вяжеться тісно з вірою в Бога, з довірям до ладу у всесвіті та з вірою в непереможність правди. І не будь безсмертности душі, то й не було б у світі ідеалу досконалої справедливости, ні ідеалу досконалої рівности. А люди всилі жити повним і справжнім життям лиш настільки, наскільки почуваються душами між іншими душами".

3. Демократія.

Про неї наш фільософ висловлює таке:

„Я маю довіря до демократії, бо я вірю в людину і її ціну, і віру в духовість людини і в безсмертність її душі. А досконала рівність між людьми це та, яка проголошує, що хто сам безсмертний, той не зможе бути байдужим до безсмертного, і не зможе такого безсмертного, як і він, насилувати, використувати і ґвалтом його поневолювати. З погляду моралі виявляється демократія — в околі політичного життя — здійсненням заповіту любови до ближнього. „Я признаю без застороґ стійність демократії включно до всіх її послідовностей економічного й матеріяльного характеру, але я кладу її найглибшою і найпершою основою — **любов і справедливість,** яка є більш математикою любови, а притім і переконання, що всі ми повинні працювати тут на землі з ціллю видвигнути царство Господа. І всяка розумна й чесна політика має своїм завданням здійснювати і закріплювати ідею гуманности, причім вона повинна — як зрештою кожна наша діяльність — підпорядковуватись необхідно законам моралі. Значить — і політика, подібно як і життя індивідуума та громадянства, повинно стояти під знаком вічности".

4. Майбутнє.

„Нетерплячка — чуємо в одній з розмов Масарика — це властиво нещастя політики. Бо якщо ми лиш подумаємо, що вся дотеперішня історія людства — наскільки є її видні сліди — може не треває довше над десять тисяч літ, ми тоже є ніби щойно в початках її емоції, то й якже моглиб ми надіятись на те, що хтось там з героїв, Цезар якийсь або революціонер, усилі за одним махом довести оту еволюцію до успішного кінця? Адже нема ось ще й двох сотох літ від часу, як знесли невільництва й кріпацтво, і не так то багацько років відділює нас від епохи, де панувала панщина. І це всього сто літ — та ні, що я кажу! — пятьдесять літ від того часу, як світ почав, свідомо й докладно турбуватися соціяльними питаннями відносно робітництва та суспільних низів узагалі. І уявіть, що ми маємо ще перед нами сотки і мільони літ існування — то якже бажати нам тут дожити оконечного кінця всього? Ні ми не сміємо бути такі нетерплячі! Правда — голодних ні гарними словами ні принадними замислами не нагодуєш, але тому треба нам тямити завжди, що віра в еволюцію і поступ не повинна здержувати нас від сповнювання обовязків за домаганнями і потребами біжучої хвилі".

5. Самогубство.

У своїй книжці про самогубство Масарик пише між іншим таке:

„Коли дивитися на самогубство з погляду на стан релігійности в даному народі, то бачиться, що в народів нерелігійних число самогубство є дуже велике, а в народів релігійних воно без порівняння менше. Виходить, що відомий здогад, начебто самогубство стояло в фатальнім відношенню до кожночасного ступня цивілізації — безосновний. І справді. Бо якщо ми ось приглянемося спонукам і мотивам самогубства ближче, то побачимо, що тут властиво причиною не є надмір умової праці, а **моральна хиткість.** Значить — ціє здебільша не високо культурні люди, що самі накладають на себе руку, а навпаки — тдкі, в яких є всього півкультури, і які і з погляду морального й релігійного мусять почувати свою нижчість..."

Д-р Остап Грицай.

Е. Онацький.

ЩО ТАКЕ ҐАЛЄСИЗМ?

Нова ідея про розвязку питання міжнародньго ринку.

Отже ґалесисти твердять, що перепродукції в світі нема, а що, навпаки, існує невистарчальна продукція, яку треба ще довший час підносити, перше, ніж людскість матиме все, чого їй не вистарчає. Існує зате безодня між виробниками і продавцями, існує **хвороба ринку,** яка не дозволяє виробникови продати свої вироби, а покупцеви купити потрібний йому крам. На обовязку урядів лежить перш за все подбати про оздоровлення ринку, способом піднесення його до отої четвертої форми купіпродажу в світовому маштабі.

Як до цього дійти?

Ґалесисти виробили щодо цього цілу теорію, розроблену в подробицях. Можливо, що над тими подробицями нам колись прийдеться ще спинятись, якщо теорії ґалесистів увійдуть в практичне життя. Для нас же тут досить указати, що вже в липні 1924 р. товариство Ґалесист, яке поставило собі метою „викликати й утримати постійну рівновагу межи світовими цінами на капітал, вироби і робгту", що єдино здатне забезпечити безконечне посилення і розвиток як виробництва так і споживання, стало на широкий шлях практичної діяльности, маючи в свойому розпорядженні 2 мільони готівки. Тогож року до італійського парляменту подали були петицію в супроводі цілої бібліотеки, за той час виданої в обороні і зясуванню ґалесистівської доктрини, з проханням розглянути уважно проєкти ґалесистів щодо унормування світового ринку шляхом фундації світової організації Ґалесист. Але парлямент подякував і на тому справа стала. Тільки інтерес серед учених і публіцистів помітно зростав, і король Віктор Емануель, прийнявши в себе представників ґалесизму в Італії, після довгої розмови з ними висловив їм свої найкращі побажання успіху.

Але... знайшлися люди, яким ідея ґалесистів прийшла настільки не до смаку, що вони вирішили скомпромітувати її за всяку ціну. Після довгої і неперебірної кампанії в пресі провідники ґалесизму в Італії були обвинувачені в... ошуканстві. Справа опинилася перед римським трибуналом. Після довгої процедури, що тяглася добрих три роки, після безконечних експертиз найкращих економістів, римський трибунал не тільки видав ґалесистам виправдуючий присуд, але й висловив їм признання за їх ідеалістичну діяльність. Аіталійський фашистівський уряд вороги тим не задовольнились і перенесли справу в касаційний суд. Пройшов ще рік, і новий суд підтвердив у цілості присуд римського трибуналу, визначили високі ідеалістичні цілі ґалесисьского руху. Проти своєї волі вороги ґалесизму, хоча й затримали рух на чотири роки, хоча й завдали його учасникам величезні матеріяльні і моральні втрати, викликавши публичний процес у суді, зробили йому величезну рекляму і притягли до нього увагу урядових кол, які переконалися в цілковитій поважності ґалесисьского руху і його провідників. Тепер ряд після піддав проєкти ґалесистів студіям спеціялістів, щоби вони установили, наскільки сучасний момент відповідає можливості уведення теорій ґалесизму в життя.

Зі свого боку ґалесисти запевняють, що з політичної точки погляду ґалесизм звільнить державу від **усякої залежности інтернаціонального капіталу** (факт, який для нас, Українців, на випадок здобуття незалежности, має величезне значіння, бо здобути політичну незалежність — це одно, а зробити свою державу **дійсно** незалежною, — економічно й фінансово, це друге); з точки погляду вузько економічної осягне рівновагу між виробництвом і споживанням, бо з допомогою спеціяльної інтернаціональної монети, що не знатиме валютних пертурбацій, скуповуватиме й розділятиме виробництво на цілому світі; з точки погляду усі державні буджети, чи то внаслідок більшого зросту справ, що автоматично поведе за собою кращу виплату податків, чи то внаслідок тих вигод, що їх матимуть держави з прибутків діяльности організації, в якої проводі, як ми вище зазначали, стоятимуть усе представники уряду. Іншим разом спинимося над освітленням окремих питань, що виникають у звязку з ними теоріями ґалесизму, які обіцяють перевести в світі нічим нову, економічну „безкровну" революцію, що відділить політику від економії і звільнить національне життя від фінансового визиску.

(Кінець).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Н. С., Дітройт, Міш. — На всіх нарадах відділів цеї організації, до якої належите, говорять члени про ті справи, які порушуєте. І добре, що Ви думаєте про це. Але писати до часопису треба про те, що Ви робите, бо це є важне. Взивайте інших до роботи приміром своєї власної роботи, а не покликами. Це краще. Бо те, про що Ви згадуєте в покликах, це зібране кождого дня в статтях, які читаєте в „Свободі". Про пікніки дайте до відома в такий спосіб, як це роблять всі інші організації, себто дайте оголошення.

М. К., Ню Йорк, Н. Й. — По інформації в справі винайму фарм, як це було подане в „Свободі" з 18-го квітня б. р. пишіть на таку адресу: FLIS, 222 Fourth Avenue, New York, N. Y.

Чар поезії.

Поет деклямував свої поезії. Після деклямації каже йому один із гостей:

— Увесь час, як ви деклямували, я був дуже схвильований...

— Дуже мені приємно почути це! — зрадів поет.

— Бо мені здавалося, що я забув замкнути на ключ хату, як вибирався на ваш декляматорський вечір. Щойно тепер пригадав собі, що я ключ віддав послугачі, щоби дала моїй жінці, як вернеться з міста.

СОВЄТСЬКИЙ МІЛІТАРИЗМ

(8)

Братерство зброї.

При ріжних нагодах все піднімається вимоги, щоб кождий завод, фабрика, колектив і т. п. стали твердинею, і то не комуністичного духа і життя в політичному змислі того слова, але в значінню військовім як братерство зброї. Ціла система господарки опановується не лише термінольогічно, а й організаторсько мілітаризмом. Передовий робітник зветься бригадиром, народній комісар дозволяє звати себе командармом, а ударні групи на ріжних фронтах господарки звуться ударними бригадами. Кожде число якоїб то не було газети приносить сотні прикладів цеї мілітаризації всього і вся, і всі ці назви вже давно ввійшли в лексикон простолюддя.

Технічно - збройна незалежність.

Поставлена Советами ціль плянової господарки була унезалежнення себе від чужини, під чим в першу чергу треба розуміти технічнозбройне унезалежнення. Совети мають до цього такі природні передумови, що перед 10 роками годі було про них і думати. Від того часу відкрито землі багатства, які передше були зовнім невідомі. Знайдено також нікель, цину, олово і мідь. Що при цьому не йшло про рентовність добування, а в дійсности про повну мілітаризацію господарства і його мобілізацію, це ясне, бо тотальному чи соціялістичному господарстві на тому не залежить. Прикладом цього є добування штучного кавчуку. Є більше лябораторних способів його добування, але досі не знайшовся жаден підприємець, щоб вклав в це гроші лише для того, щоб виперти природній кавчук з ринку і задоволити свою амбіцію.

Синтетичний кавчук.

Совети є одинокою державою, що посідає три заводи для продукції синтетичного кавчуку і один величезний завод в Ерівані, у Вірмінії, для продукції ацетилену, бо там є багато дешевої вільної електричної енергії. Часто так буває, що великі розмах доводить до перебільшення всяких можливостей технічного характеру замісць до використання природніх можливостей і даних сил. Так напримір друга пятирічка передбачає такий розвій продукції алюмінія, що перевищає скількість зужитого алюмінія у Німеччині, Франції та Швайцарії разом, дарма, що тієї скількости Совети не можуть зужити.

Питання капіталу

Труднощі, які треба було перебороти, щоб себе узалежнити від чужини, полягали не лише в піднаході і добуванні сирівців. Методи, якими вирішено справу капіталу, відомі. Вони полягали на інфляційних спекуляціях, недоплачуванні за сільсько-господарські продукти, низькі плати для індустріяльних робітників та вкінці в примінені насильно робучої сили там, де треба було. Одначе замало було самої брутальности, щоб дійти до технічного удосконалення і самостійности. В січні 1933 році Ворошилов розказував, які труднощі приходилось поборювати, щоб взяти гору. Йшло про те, щоб зі слабих початків розвинути сильний штаб збройних конструкторів, які були, би в стані використовувати і нові заводи і нові добуті сирівці. Стара царська держава мала лиш один тип скорострілу-Максима, що вже був перестарілий та зуживея в часі. Власної тяжкої артилерії та тенкової і летунської зброї вона не мала. Тенків було взагалі лише кілька з часів інтервенційнової війни. Щоб використати стріливо з часів світової війни, треба було довгих років роботи на перебудову в стан, пригідний до вжитку. Тому Совети з великими пічестями відносились до всіх тих конструкторів, які зуміли були витворити новий тип зброї, тенків, літаків, гармат, скорострілів, мінометів, підводних лодок, укріплень і т. п.

Технічні бюра для копіювання.

Критичний фаховець замітить при цьому, що совєтським конструкторам легко було створити, що хотіли, бо вони не мали при цьому жадних труднощів патентового характеру, які обовязують на чужині. Вони могли просто копіювати все. Певно, що в цьому є багато правди, яку навіть сам Орджонікідзе признав. Але при тому треба відмітити, що в области воєнної індустрії всі держави вміють добре хоронити свої таємниці, навіть не патентуючи їх і не покладаючись на міжнародне право. Що совєтські конструктивні бюра були нічим іншим, як лише бюрами для копіювання, зі всіми можливими технічними удосконаленнями, не є жадною тайною. Та проте треба совєтському урядови зі всіми його збройними принципами признати, що він зумів запрягти й науку на службу обороні держави. Академію Наук перенесено з Ленінграду до Москви лише з військових причин. Таксамо, як політика і мілітаризм зискали непереможний вплив на мистецтво і штуку, таксамо запряжено винахідництво на службу збройенню. Це є тепер одинока ціль винахідництва. Зовнішно це помітно по тому, що краєва оборона має в собі також і спеціяльний комітет учених. Можна при цьому нарікати, що досліди над всім немарксистським підпадають певному режимному утискови, але при цьому не треба забувати, що совєтська держава зуміла поставити науку на службу державі та повернути її з напрямку чисто дослідницького характеру в бік утилітаризму і совєтського патріотизму.

Вплив на господарку.

Колиб хтось захотів виказати поодиноко, як далека сфера мілітаризму на господарство під організаційним і адміністративним оглядом, то при цьому покажуться майже непоборні вруднощі. На державно-правні нормиі Совети не звертали нікол великої уваги. В державі існує один орган, рада труду й оборони, під предсідництвом Молотова. До неї належать лише кілька комісарів і Сталін, одинокий зпоза уряду. Вона має 13 членів. Области її роботи ближче не означені. Вона має право вкоди і все впхатись та дати свої вказівки. Сам Сталін не хотів занимати якогонебудь офіціяльного уряду, а обмежиівсь лише до членства в тій раді.

(Далі буде).

У вегетаріянській гостинниці.

— Скажіть, будь ласка, пане вейтре, чому у вас на столиках лише штучні цвіти?

— Бо правдиві цвіти поіли би гості.

ПРОФЕСОР КОШИЦЬ ЗПРИВОДУ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО СВЯТА

Ню Йорк, 18 квітня 1935.

До часопису „Свобода",
Джерзи Сіти, Н. Дж.

Високошановний Пане Редакторе!

Дозвольте на сторінках Вашого часопису висловити отсю скромну подяку всім моїм милим співробітникам у влаштуванню концерту в честь Шевченка в „Тавн Гол" 7-го квітня.

Завданням концерту було не тільки вшанування памяти нашого Генія, але й бажання винести нащі національні врочистости та манифестації на високий подіюм, у широкий американський світ, де давноб уже повинно бути завойоване почесне місце для нашої нації. Я радий, що моя думка знайшла шляхотний сердечний відгук в організаторів та провідників хорів, а через них і в кожного хориста, і що слово сталося ділом. При цьому я повинен сказати, що колиб хто був поцікавився нашими пробами, то він міг би подивувати кольосальну любов до рідної пісні, вражальну музикальність, відданість та дисципліну, з якою кожний, навіть найменший хорист виконував свою ролю в масовому творенню. Бо тільки стоячи близько справи, можна було явно бачити, які труднощі організаційного й технічного характеру приходилось поборювати при провадженню цеї кольосальної роботи. Тільки тоді можнаб було достойно оцінити патріотичний запал, самопосвяту хорів і художні заслуги панів диригентів. Для менеж особисто все те утворювало таку милу й приятливу для художнього творення атмосферу, якої я ніколи не забуду. Після довгих років моя душа знову пірнула в море найшляхотнішого „аматорства" в найкращому, високому значінню цього слова, в ту атмосферу, де масовий вияв до пісні хвилює душу найсильнішими творчими емоціями і залишає в ній назавше почуття симпатії та вдячности до тих, з котрими я мав щастя працювати.

Через те я радий висловити найщирішу мою подяку: найперше панови Теодосієви Каськову, що взяв на себе не тільки музичний, але й увесь організаційно - адміністративний тягар справи, дав мені можливість працювати продуктивно й довів усе до доброго кінця, не шкодуючи здоровля й власного спокою. Окрема моя подяка панам диригентам: А. Гелі, В. Мельничукови, М. Фатюкови, Т. Онуфрикови і М. Ядловському за їх дружнє високоцінне музичне співробітництво та працю з хорами. А поза всім цим, але не як остатнє, моя подяка милим хористам і хористкам, усім разом і кожному зокрема, за їх відданість, чудову щиру працю та за дисципліну, яка виявляла не тільки їхню свідомість високого завдання, але й національну та артистичну гідність.

Всім же разом подяка за ті незабутні хвилини художньої насолоди та радости, яких я зазнав від спільної роботи у Вашому любому товаристві. Кожний з Вас може, поклавши руку на серце, сказати: "Feci quod potui, faciant meliora potentes". (Я зробив, що міг; нехай зроблять краще ті, що можуть).

Олександер Кошиць.

ЧИ ВИ ВЖЕ ПЕРЕЙШЛИ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ?

ЯКЩО НІ, ТО ЗРОБІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО! ЗГОЛОСІТЬСЯ ЗАРАЗ У СЕКРЕТАРЯ СВОГО ВІДДІЛУ ТА ПЕРЕДАЙТЕ ЙОМУ СВОЮ СТАРУ ГРАМОТУ ДЛЯ ВИМІНИ.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РОЗМОВА ЗІ СКРИПАКОМ П. ПИЛИПОМ ДУБАСОМ, ЩО ПОВЕРНУВСЯ З ЕВРОПИ.

Знаний скрипак-віртуоз п. Пилип Дубас вернувся на днях зі своїх двоїлітніх студій у Ляйпціґу і Парижі. Побирав він спеціяльні науки від проф. Волтера Давісона в Ляйпціґу і від проф. Карла Флеша в Парижі. Між нами вивязалась така розмова.

Питання: Чи мав проф. Давісон ще яких американських студентів?

Відповідь: Так, трох.

П.: Чи є яка ріжниця між американським способом науки гри на скрипці й німецьким?

В.: Так. У Німеччині звертають більшу увагу на віддання характеру музики, ніж на саму техніку. Техніка також важна, але найбільше підкреслюють закраски і відтінки характеристичного виконання і віддання духа даної композиції.

П.: Який є найновіший поступ у технічному виконанню?

В.: Є великі зміни в практичним застосуванню пальцювання в переході від одної позиції до другої і смичкування в звязуванню подвійних або потрійних тонів. Ця зміна умовлює студентам вивинути свій талант скорше і виразніше.

П.: Чи стрічали ви Українців у Німеччині або Франції?

В.: У Ляйпціґу Українців я не міг відшукати, зате мав я тісний звязок з Українцями в Парижі й околиці. Брав участь як соліст у „Святах Злуки" в Парижі і Шалеті. Подавляюча більшість з них це Українці з Наддніпрянщини, дуже добре зорганізовані і приготовані на всякий випадок віддати свої услуги Батьківщині. З причини великої кризи приходиться нашим Українцям помагати самим собі запомогами своїх організацій, яким дуже трудно боротися з великими недостатками фондів.

П.: Чи видно переслідування Жидів у Німеччині?

В.: Є нагінки на чужинців взагалі, а на комуністів зокрема.

П.: Чи вибухне війна?

В.: Скоро ні, бо брак гроша. Німеччина боїться Франції, а Франція Німеччини, бо на випадок війни, незалежно від того, яка сторожа остаточно побідила би, всі індустріяльні центри і столиці воюючих держав були би однаково цілковито знищені бомбами з літаків. Тепер війна є більшим ризиком як колись, бо і цивільне, „невоююче" населення потерпить від газів і бомб. Всі це знають і про те говорять.

П.: Чи є які добрі вигляди для державної відбудови України?

В.: Ані Німець ані Француз за Україну боротись не будуть, хіба схочуть вихіснувати її для себе. Нам треба самим організуватись і вишколюватись у технічно-військовому напрямку, тоді й інші народи на випадок війни, будуть з нами рахуватись.

Питав: **Д-р Павло Дубас.**
Відповідав: **Пилип Дубас,** обидва з Филаделфії, Па.

— Страшна біда коло мене. Не маю ні цента тай не знаю, де міг би собі позичити.
— А то слава Богу!
— Як то слава Богу?
— Бо я вже думав, що ти схочеш позичити в мене!

Після боксерського мечу.

Менаджер (до переможеного): То нічого, зуби вам знову виростуть!

Переможений: Ще перед вечерою?

— Чи пан дома? — питається неструджений віритель, що майже що дня приходить із тим самим питанням.
— Дома! — відповідає наймичка.
— А то цікаве, — каже віритель. — Я стільки разів приходив і щойно нині застав пана дома! Чим це пояснити?
— Тим, що я нині відходжу зі служби та гніваюся на пана! — каже наймичка.

Притуляк вернувся до дому з іспиту.
— Ну, щож там? — питаються його.
— Дуже добре! — відповідає Притуляк. — Я відповів на всі питання...
— А то славно!
— Я відповів, що не знаю, — кінчить Притуляк.

Денис Пирч.

ПРИЙШЛА КОЗА ДО ВОЗА

Було це не так дуже давно, бо ще старі люди може памятають, як в горлицькому повіті, на Лемківщині, був собі пан „сендзя", який дуже погано обходився з простими людьми, себто селянами, називаючи їх: хамами, мордами й тим подібними шляхотськими іменами. Та й видко було, що пан „сендзя" походив з шляхотського роду, бо дуже бридився простим людом. Але до Жидів знов то був дуже ласкавий, називаючи їх „польськими братцями Мойзешового визнання". Та й не дивота, що хлоп все мусів програти, коли правувався з Жидом. І тут видко діло, що пан „сендзя", як не сидів у жидівській кишені, то придержувався старої польської приповідки: „Кто смарує, тен едзє".

А в суді той пан „сендзя" поводився, як який справжній мандатор, ще з давних та панщизняних часів. Навіть бив людей підчас судових розправ. Він був малого росту й ходив все в циліндрі та в черевиках з високими обцасами, щоб надати собі більшої поваги й щоб люди його боялися. Хотячи заїхати хлопови, як кажеться по простому, у пику, мусів аж підскакувати, щоб його досягнути. Ох це була погана скотина, той пан шляхтич, і за те люди його дуже ненавиділи.

А вже найбільше незлюбили собі його наші Лемки, бо висмівав їхню мову, називаючи її татарською. Він навіть не дозволяв до себе інакше говорити, тільки по польськи. А Лемко звичайно дуже твердий: хоч його ріжте, то не відозветься інакше до Поляка „лем по свому, або як ся гварит, по руски".

Та чимало клопоту було через те з тим чортівським Ляхом. Але що йому зробиш. Терпіли бідні люди, проклинали його в душі, тай не один подумав собі: „Ах, колиб ти мені, ти, проклятий Ляше, попався десь у мої руки!"

І таки попався. А то трапилося одного разу, що два Лемки їхали собі двома возами й везли у бочках нафту. Вони були з тих Лемків, що то торгували мазею до смарування возів і за те їх називали мазярами. Це були, так сказатиб, світові люди, бо, вештаючися зі своїм товаром по всіх усюдах, а навіть поза границями краю, вони поза своє рідне село бачили вже більше світа. Притім усім вони були люди чесні, добрі патріоти, смілі й відважні, не боялися нікого, й не давали собі комунебудь, а саме своїм сусідам Полякам, як то кажуть, у кашу плювати. А хто їм забагато в дорогу влазив, то били. Вони, ті мазярі, як не їздили з мазю, до занимались також фірманкою, возячи на своїх великих возах склепарям з міста товари й таке інше.

Їдучи з нафтою, вони задержались під самими Горлицями, біля одної коршми, щоб дати коням відпочити. Коло тої коршми була також горальня, де можна було дешево доброї горівки випити. А знов поза коршмою була велика загорода, з круглонею, де міські панки забавлялись і грали в круглі.

Вже було цілком смерклось, як наші Лемки, відпочивши, хотіли вже рушити, аж ту десь узявся пан „сендзя". Він, здається, пустився був до круглоні, та хотів закурити цигаретку, став собі біля воза й давай до бочки сірники кресати. А що йому вітер сірники задував, то він собі далі креше один за одним.

— Присягаю Боже, куме, смоттнле, та то він! — шепнув один Лемко до другого. — А ноле по нім!

— А ти, лапсердаку, сякий-такий! — крикнули нараз Лемки. — Не бачиш, що тут нафта! — І чешуть батогами, або, як вони звуть, бичисками пана „сендзього", аж з нього паздзіря летить.

І якраз тоді вийшов Жид із коршми, дивиться, як мазярі „смарують" когось біля воза, тв в крик: „Бійтеся Бога, люди, та що ви робите, таж це „вельможни пан сендзя!"

— Ой, та ми не знали, — зачинаю виправдуватися Лемки. — Ми думали, що це якийсь шеведа хоче нам збитка зробити...

„Ціхо, псякреф, хами, ані пісноньць нікому, що сен стало!" засичав пан „сендзя" зі злости та з болю й пішов з Жидом до коршми, щоб Жидівка його вмила, бо мазярі столочили його до непізнаня.

А Лемки тоді чимскорше на вози, тай вйо! Їдуть, не сходячи ніде по дорозі, аж у третьому польському селі задержались біля коршми, що звалась „Поцеха".

— Ей, куме, куме, тож нам тепер буде! — відзивається один з них. — Бо гунцут Жид нас знає, то йому скаже, хто ми.

— А нехай собі буде, що хоче, я вже не дбаю та хоч нам не буде жалю, бо дістав своє. Йому вже давно це належалось від нас.

Але не було нічого. Пан „сендзя" таки зараз по тій афері виїхав для „поратованя здровя" на вакації і більше до Горлиць не вернувся. Перенесли його десь до іншого повіту й, як зачувати було, він цілком змінив свою мандаторську тактику в суді. Як би не той „сендзя", що перше був.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ЛІВИЙ ПРО ПРАВОГО.

Тижневик „Нейшен" помістив статтю бувшого свого редактора й власника Освалда Гарисона Виларда про померлого недавно власника й редактора „Ню Йорк Таймсу", Алфреда Овкса.

Не вартаб звертати уваги на ще один голос про Овкса, як би не те, що нема багато в американським газетярстві таких противенств, як цей Вилард та Овкс. Навіть по смерти Овкса видно цю ворожнечу. Вилард не може знести редагування „Таймсу" Овксом. Він не любить Овксового потурання багачам. Він не любить Овксової погоні за визначними людьми, коли тими визначними людьми є міліонер Овен або міліонерський прихильник Николас Ботлер. Він не любить Овксової відрази до народних мас, тих мас, з котрих Овкс вийшов. Він не любить Овксового душення новинок про ріжні меншини. Вилард не любить Овксової боязливости виступити в обороні справедливости, в чому „Таймсови" противенством служить „Манчестер Ґардієн".

ВИЛАРД ПРО ОВКСОВЕ ЖИДІВСТВО.

Коли кілька духовників виступили по смерти Овкса з похвалами для його вірности жидівській вірі, Вилард подає зовсім іншу оцінку про вірність Овкса жидівській справі.

Волард виразно осуджує Овкса за його бажання зробитн на Американців, вражіння, що його газета не є прожидівська. Вилард осуджує Овкса за ці заходи показати Американцям, що він не фаворизує Жидів. Цього роду заходи Вилард уважає, видно, негідними достоїнства людини. Як приклад Овксової політики Вилард наводить факт, що Овкс не хотів подати в новинках вістки про те, що сер Стуарт Семюел видав рапорт з описом страшних польських погромів Жидів.

ПРИЗНАННЯ ЛІВОГО ДЛЯ ПРАВОГО.

Зробивши ці поважні закиди покійному Овксови, Вилард говорить про „Ню Йорк Таймс" як про найбільшу газету для збирання новинок у світі. Він хвалить Овкса за те, що, шукаючи новинок, він не знижався до вулиці. Що він був чистий у новинках і чесний в оголошеннях. Що коли ішло про збирання новинок, пускав гроші як воду. Що він не допускав до газети ніякої дешевини, в роді забавових додатків, що забирають місця новинок у багатьох газетах.

Ось такою політикою, каже Волард, Овкс зробив це, що „Ню Йорк Таймс" став необхідною газетою для тисяч людей, які проклинали його політику. Студенти, професори, журналісти не любили редакційної політики Овкса, а читали його новинки.

ВЛАСНА ХВАЛЬБА СОРОЧКИ НЕ ДАСТЬ.

Це, здається, велика похвала з боку такого крайнього лівого чоловіка, як Освалд Вилард. Та Вилард підносить в Овксі ще одну прикмету, яка дозволяє нам поставити мірило вартости редактора як людини.

Каже Вилард, що Овкс був одним з найскромніших людей. Він не гордився нічим. Він не шукав слави. Доказ цього бачить Вилард у тому, що „Ню Йорк Таймс" правильно не подавав нічого про поступки Овкса або його родини, хіба у виняткових випадках, коли він цього відкинути не міг.

За це власне, що Овкс не вживав газети для вихвалювання своїх учинків і своїх слів, люди мали довіря до газети Овкса. Як могли би люди мати довіря до газети, як би власник-редактор приймав до неї похвали про себе, та ще від людей, від нього залежних? Коли Вилард осуджує інші газети за вульгарність, то певно він це має на думці: вульгарність самохвальби.

Большевицька цензура.

Якийсь большевицький цензор знайшов в оповіданні таке речення: „Крізь вікно влетіла божа коровиця" (в російській мові комашка: семикрапчаста зазулька, яка в українській мові зветься теж „сонічко" — в російській мові називається „божа коровиця").

— Відкіля божа? — обурився цензор. — Знову закрадається до літератури ця містика! Знову релігійна пропаганда!

І цензор енергічно перекреслив слова „божа" й осталося речення: „Крізь вікно влетіла коровиця".

Добрий бизнес.

Управитель великого обезпеченевого товариства впадає до офісу й кричить:

— Пане Куперляк, що ви зробили!? Ви обезпечили на життя столітнього старця?!

— Пане начальнику, — оправдується службовець — цеж справжній бизнес! Таж статистика виказує, що найменше людей вмирає в такому віці!

Відмолоджений.

— Як почуваєтеся в подружі? — питається хтось старого парубка, що недавно оженився.

— Чудово! Я попросту відмолоднів на сорок літ!

— На сорок літ?!

— А так! Мушу тепер курити крадьки, наче ученик!

Суддя: — Чи почуваєтеся до вини, чи ні?

Обвинувачений: — Ні, світлий суде.

Суддя: — Чи ви вже коли сиділи у вязниці?

Обвинувачений: — Ні, це вперше мене арештували за крадіж.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

(Докінчення).

З посвячення прапору О.Д.В.У. в літі 1934-го року прибуло: Відділ УНС ч. 295 з Акрон, Огайо, $10; Бр. св. Петра й Павла, відділ УНС ч. 102, $5; відділ ч. 12 У.С.Г. з Віндзор, Онт., Канада, $5. Поодинокі куми прапора зложили по $5: М. Горішна, Ю. Юнич, Софія Сушильницька; по $3: М. Юнич, М. Горішна; по $2: Б. Онищак, М. Філяс, М. Лещишин, Ю. Гірняк, Гр. Василько, А. Дарва, І. Івафов, І. Гурин, М. Колодій, А. Гевусь, Е. Хроменко, А. Котович, М. Гоїк, А. Кирич, М. Шалапій, Софія Чубінська, І. Волошин ст., В. Стащків, М. Розоміло, М. Петруха, М. Пук, Текля Юрків; по $1: адв. О. Малицький, Д. Брошко, Г. Филипів, Н. Бусько, І. Любінський, К. Жулінський, Н. Павлюк, І. Пачковський, Н. Пелехатий, п. Мураль, п. Годованець, В. Страп, Б. Славич, М. Сподар, І. Вулан, М. Дольний, П. Липян, Н. Дикан, Гр. Сушко, п. Лев, С. Кедьо, І. Колода, С. Кравчук, І. Волошин ст., Т. Гальчук, Ю. Хміль, Т. Капраль, І. Ільків, І. Книж, Ю. Кущішевський, п. Павлишин, П. Головчак, М. Страп, п. Ручинський, Н. Задерецький, А. Гоїк, Н. Карабин, Г. Коростинський, С. Жируха, І. Заборецький, Гнат Лозинський, М. Сентий, І. Івахов, М. Бучиляк, Т. Данилевич, М. Голобець, В. Мохнач, Н. Кедьо, А. Дарва, М. Більо, Т. Бобечко, Й. Труш, М. Маковський, проф. Мовчко, адв. І. Білінський, К. Габрилівська, М. Білаш, З. Шушильницька, А. Мигас, А. Мельник, М. Сорока, А. Підсадна, М. Сич, А. Сарахман, Ю. Крийник, Е. Коваль, М. Бербицька, М. Зарічна, А. Гнатяк, М. Полівка, К. Цьобан, М. Бак, п. Желінська, М. Шило, В. Швагуляк, А. Котович, А. Яримишин, М. Лев, К. Терлецька, Ю. Кузик, Ю. Якубик, І. Солій, П. Гапко, О. Степаник, М. Гніт, А. Чухран, М. Гай, Магд. Тимчина, М. Бандура, А. Спішак, М. Федорчак, Кат. Бобечко, М. Клішинська, В. Козич, З. Стрибицька, А. Гапій, п. Коваль, М. Бурко, п. Адлук, п. Ольховий, О. Брикайло, Г. Сташків, М. Добош; по 50 ц.: А. Славич, Т. Добош, Ю. Кренціголова, М. Гавриляк, А. Коваль, А. Гірняк, п. Зарічний, І. Милянич, п. Гоїк, М. Стельмах, п. Павлина; по 25 ц.: М. Олексин, п. Мілер. — Разом $180.

Збірка на відчиті дел. О. Грибівського принесла $30. Зложили по $1: Ю. Труш, І. Попович, Г. Брикайло, М. Когут, Я. Павлінів, П. Ячник, М. Гапко, І. Пачковський, О. Малицький, Ю. Хміль, М. Яким, Д. Шмагала, Т. Бобечко, І. Бурян, М. Лазута, П. Поливчак; по 50 ц.: А. Попіль, К. Любінська, М. Бойко, М. Піхоцька, М. Петрівський, М. Колодій, М. Ярош, М. Бербинський, М. Притуляк. Решта дрібні датки.

Відділ О.Д.В.У. ч. 22, в Бронкс, Н. Й. — Переслав $74.77. На це зложились такі приходи:

Коляда членів принесла $45.50. На лісту ч. 647 (колядував М. Дзюма) жертвували: Микола Дзюма $1, Степан Саляк 50 ц. — На лісту ч. 648 (колядував І. Гупало) жертвували: Іван Андрусишин $5; Олекса Дмитришин $3; по $1: К. Зелінський, Анна Мельничук, Василь Мороз, Катерина Мельник, Олекса Гнатів. — На лісту ч. 650 (колядував В. Найдан) жертвували: Ст. Ковбаснюк $5; Юрко Сидор $3; по $2: п-ні Ярема, М. Поліщук, А. Андрушин; по $1: Василь Ступницький, Данило Крикливий, Петро Задорецький, „Галішіен Базар", М. Сурмач, Я. Корнат, Притула, М. Ляхович, К. Миронюк, Текля Якимів, Т. Дудчак, Андрій Саляк, Прокіп Бабісюк, Антін Муш, В. Найдан, о. Д. Профета; по 50 ц.: Т. Драчин, Б. Мищук.

З пушок: Юрко Сидор $2.12, В. Найдан $1.50, М. Приступа $1.05, С. Саляк 86 ц., В. Мищук 75 ц., по 50 ц.: О. Гнатів, І. Гупало.

Добровільні жертви членів: по $5: о. Д. Профета, Катерина Дубіна; по $3: Іван Сивак, Юрко Сидор; Д. Благун $2; по $1: Олекса Гнатів, Д. Крикливий, Н. Саляк, П. Найдан, П. Гнатів. — Разом $23.

З панахиди по бл. п. Біласі й Данилишині дня 23-го грудня 1934 р., $1.12; дрібними датками на представленні 24-го лютого 1935, $4.15. — Разом $5.27.

Микола Дзюма $1.

Відділ О.Д.В.У. ч. 24, в Дітройт, Міш. — Переслав $70.75. На це зложились такі приходи: Ілія Семеган $20, Іван Горбаль $10, з представлення $20. З нагоди наділення членськими відзнаками зложили $20.75 слідуючі: Ілія Семеган $2; по $1: В. Дідик, Ст. Левкут, М. Семеган, В. Саврій, Б. Бугера, Т. Кіхтан, В. Сковрон, А. Котович, Н. Батрин, В. Яворський, М. Бабак, М. Свінціцький, М. Теменчук; по 50 ц.: М. Михайленко, Г. Маланюк, К. Міхальчук, О. Романчук, М. Воронюк, Ст. Анофритон, Ст. Яремій, М. Мисиняк, Д. Стрілецький, Анна Левкут, Катерина Яремій; В. Козаченко 25 ц.

Відділ М.У.Н. ч. 25, в Акрон, Огайо. — Переслав $10.

Сини України, відділ О.Д.В.У. ч. 28, в Шікаго, Ілл. — Переслав до Центр. Управи О.Д.В.У. суму $110, з чого призначено: $15 на річну вкладку відділу до Центр. Управи, $12 на чартер, $83 на бойову акцію. На бойову акцію прибуло: $10.50 з пушок, $72.50 з коляди.

Коляду жертвували по $5: п-ні М. Шумовська, П. Дідик, Й. Пеш; по $2: Семенюк і Крайник, А. Яремій, Г. Семочко, А. Кохановський, Ф. Баськовський, П. Куликяк, І. Пиніло, П. Гавришин, М. Бас, Пулат і Багрій, С. Куропась, Костирка, Леськів, Любас, Н. Стефанюк, Кооперативний Ресторан, Волод. Великий; Дідух $1.50; по $1: пані Вудз і Думаньчук, Міхенко, В. Дорощ, К. Сорочинський, Й. Филипів, Т. Мамчук, О. Любачинська, І. Риза, А. Кучер, І. Оленець, Кіряк, Гаврилюк, Забіяка, Команишин, Бригадир, Кордик, Г. Білецький, Парута, Тягнибік, Плетяк, О. Кухар, В. Музика, Роїк, Чорномаз, Боднарчук, Українська Аптика. — Разом $76, з яких відтягнено $3.50 на видатки, получені з колядою.

Відділ О.Д.В.У. ч. 33, у Вілінг, В. Ва. — Переслав на бойову акцію свою коляду в сумі $36.71. Жертвували слідуючі: о. Н. Н. Романюк $2; по $1: С. Горячий, Т. Тихоневич, П. Вітенко, О. Салик, М. Медвідь, Ф. Вата, Б. Когут, М. Дуткевич, П. Купчак, К. Кордик, П. Чайковський, О. Габак, В. Реваковський, І. Ландяк, Б. Ридош, Ф. Сулик, Г. Саган, Мр. Олста, Мр. Бавзен, П. Кабала, Д. Канюк; по 50 ц.: П. Вербицький, В. Яськів, А. Антошків, О. Пастернак, Ю. Севний, А. Бліц, А. Кундира, С. Грушкевич, Д. Палюх, О. Тихоневич, М. Зень, А. Совяк, І. Шелева, М. Петрик, І. Карась, П. Солецький, М. Пуціло, А. Когут, І. Ковальчик, І. Кабала; М. Струк 30 ц.; по 25 ц.: В. Серило, І. Якубів, І. Рафа, І. Гарасюк, В. Стефанишин.

Відділ О.Д.В.У. ч. 34, в Пасейку, Н. Дж. — Переслав $20.75.

Відділ О.Д.В.У. ч. 36, в Ембридж, Па. — Вислав коляду в сумі $55.60. Жертвували: Анастасія Галабан $2; по $1: Стефан Дуткевич, Петро Хлиста, Дмитро Скрабут, Дмитро Галабан, Теодор Войтечко, Іван Єрега, Теодор Кульчицький, О. Прокоп, Василь Холодюк, Іван Хлиста, Микола Жук, М. Бац, Теодор Кульчицький, О. Прокоп, Василь Холодюк, Іван Хлиста, Микола Жук, М. Бац, М. Цимбаляк, Йосиф Литвин, Дмитро Мах, Василь Лазар, Гнат Волошин, Петро Карбашевський, Іван Федан, Василь Оковацький; по 75 ц.: Іван Бабак; по 50 ц.: Т. Самар, о. М. Марущак, Анна Моцика, Дмитро Герега, Панько Сенько, Йосиф Бурка, Дмитро Андрусишин, Стах Красуляк, Іван Смолюх, Іван Табіш, Петро Карачок, Стефан Гомзяк, Е. Роман, Теодор Грицик, Микола Ярош, Василь Стурій, Іван Мельник, Василь Ступан, Теодор Пушак, Іван Сухий, Петро Третяк, Михайло Лисейко, Олекса Тисячний, Іван Гресь, Г. Домінський, Марія Тодорчик, А. Корницький, Н. Догинко, І. Сушко, І. Сенько, Т. Вітошинський, Йосиф Строчак, Андрій Сірко, О. Гайдук, Л. Геряк, Іван Войтович, В. Мельничик, Стефан Войтович, Теодор Багуряк, М. Скаськів, В. Безубяк, Василь Папінчак, П. Гутовський, Лесьо Зазвірський, Яків Лисяк, Семен Дністрян, А. Лазинга, П. Гоменюк, І. Бур, Василь Качук; Василь Лех 45 ц.; М. Русинко 40 ц.; Микола Груна 30 ц.; по 25 ц.: Ю. Поливка, Василь Коваль, Стефан Шимко, Теодор Гищак, Яків Яворський, Михайло Ощипок, Василь Костура, Ілько Рапач, Іван Папінчак, Тома Орловський, Мартин Белей, Василь Кібаш, Михайло Фук, Іван Міляновський, Кость Ганевич, М. Русинко, О. Ревта, Михайло Гарбінський, Прокіп Семків, Іван Балик, Михайло Папінчак, Г. Роман, О. Кобаль; Іван Макар 20 ц.

Відділ О.Д.В.У. ч. 39, Бебилон, Л. Ай., Н. Й. — Переслав $101.81, а саме: з коляди $44.75, збірка на лісти ч. 1 і 2 на Листопадовому Святі $28, збірка до пушок $14.06, річна вкладка відділу до Центр. Управи $15.

Коляду зложили: Дмитро Мазур $3; по $2: Р. Поліньский, Н. Я., Микола Цимбалістий, Л. Л.; по $1: М. Туряньский, Т. Скоробогатий, С. Бемко, В. Рисітник, А. Турянська, А. Мичула, Л. Цимбалістий, І. Холевка, А. Кіпибіда, А. Гутник, М. Петровська, Френк Бесслер, К. Сосницька, С. Бемко, С. Частун, Е. Воробець, М. Левик, О. Качор, о. Підгорецький, М. Сеник, Н. Ниженкевич, Т. Багрей, І. Тимчів, З. Катола, М. Лисук, Ф. Гловацький, С. Ратушний, А. Гловацький, А. Тишівський, Ю. Яцик; по 50 центів: А. Заверуха, М. Мішаковський, В. Гайт, Т. Чоловічок, А. Бухонок, Г. Леський, І. Гречин, А. Ландвер, А. Антко, І. Денега; по 25 ц.: М. Горечун, В. Сосницький, І. Сосницький, М. Денищук. — Разом $47, з чого на видатки відтягнено $2.25.

На лісти чч. 1 і 2, виставлені на імя Миколи Цимбалістого, жертвували: п-ні Л. Л. $10; по $2: П. Теслюк, п-ні Ю. Яцик, Микола Цимбалістий; по $1: Т. Агрест, М. Хомик, п-на А. Кривак, І. Киценюк, М. Мочків, Л. Пакалюк, С. Рубаха, М. Мотув, І. Гречин, М. Баран; по 50 ц.: О. Гладкий, О. Савчин, І. Жук, Д. Кишнюк.

Відділ О.Д.В.У. ч. 44, в Сентрал Фолс, Р. Ай. — Переслав $50, а це: $43.75 збірки на забаві 3-го березня, й $6.25 місячних вкладок членів. На забаві жертвували по $2: К. Сідзінський, П. Тітик, І. Дорош, П. Беньковський; по $1: О. Рекрут, С. Шура, Н. Семеген, О. Олівер, А. Семчук, М. Рандал, В. Проницький, І. Шило, К. Каня, К. Чосик, М. Сутсол, М. Дубаневич, Г. Заліско, М. Кулпа, В. Маршалок, А. Проницький, Ю. Проницька, М. Завирих, Т. Стойко, К. Олівер, П. Сошек, Я. Семчук, Г. Салата, Г. Кравець, М. Прус, М. Тітик, М. Журба, М. Беньковський, І. Клеменчук, С. Тріска, Д. Бабій; Н. Н. 75 ц.; по 50 ц.: А. Ровінська, К. Галайко, К. Засловський, К. Рекрут, К. Совінська, П. Сомик.

Відділ О.Д.В.У. ч. 49, в Картерет, Н. Дж. — Переслав $27.25. Жертводавці: Укр. Прав. Парохія св. Димитрія $10, Ур. Горож. Клюб $10, Тов. „Запорозька Січ", від. У. Н. С., $7.25.

Відділ М.У.Н., ч. 53, в Менвіл, Р. Ай., заколядував $6.

Громадяни з Милвокі, Віс., і Бест Елис, Віс., зібрали на лісти й переслали $12.20. На лісту ч. 945 зложили по 50 ц.: Микола Кудринський і Андрій Гатала. — Разом $1. На лісту ч. 949 зложили: Т. Барсун $1; по 25 ц.: І. Сеничишин, С. Ковтун; решту дрібними. — Разом $2.55. На лісту ч. 950, калектор Василь Яремчук, зложили по $1: В. Яремчук, І. Пунько; по 50 ц.: М. Савіцький, Д. Борис, М. Патер, Ф. Соколовський, В. Росс; по 25 ц.: В. Колодрубець, П. Стецик, І. Олошанський. — Разом $8.65. На лісту ч. 951, колектор Вас. Яремчук, зложили по 50 ц.: В. Росс, Й. Плок, Г. Яковець; по 25 ц.: П. Карі, І. Вербівський, І. Паньків; решту дрібними. — Разом $3.40.

Гр. С. Худик з Кридор, Саск., Канада, зібрав і переслав на Летунську Школу О.Д.В.У. в Ню Йорку суму $2.65. Датки зложили: М. Сенкус $1; по 50 ц.: М. Бордун, Й. Кохан; А. Заячковський 25 ц.; В. Кавулич 15 ц.; по 10 ц.: Н. Калин, П. Палачицький, Й. Кавулич; Н. Паньків 5 ц. Разом $2.75.

Заряд Домівки О.Д.В.У. в Ню Йорку з товариських принять придбав і переслав на бойову акцію суму $5.

Відділ М.У.Н. ч. 41, у Фол Рівер, Масс., заколядував суму $25.

Також переслали: відділ О.Д.В.У. ч. 13 в Когоз, Н. Й., $86.65; Бр. св. Петра й Павла, від. УНС ч. 40, в Шерон, Па., $6; Дочки України в Шікаго $50; відділ О.Д.В.У. ч. 45, в Арнолд, Па., $17.65.

На укр. інвалідів в краю переслали: відділ О.Д.В.У. ч. 38, в Гемпстед, Л. Ай., Н. Й., $13.61; Відділ О.Д.В.У. ч. 50, в Бриджпорт, Конн., $16.73.

На Летунську Школу О.Д.В.У. в Ню Йорку переслав відділ О.Д.В.У. в Менчестер, Н. Г., $10.

Відділ 35, Вілмінгтон, Дел., переслав $79.00.

Відділ 40, Тонтон, Масс.: по $20: Михайло Шаран; по $15: Константин Оліяр; по $10: Анна Оліяр, Марія Оліяр, Вікторія Оліяр, Антоніна Стойко; по $5: Ірина Шаран і Марія Шаран; Константин Шаран $35.

Відділ 44, Сентрал Фолс, Масс., переслав $75.00.

Відділ 39, Бебилон, Л. Ай., переслав $31.00.

— Невже ваш син усе ще вчиться в університеті?

— Так, тому, що він буде лікарем, то радше хай собі довше посидить в університеті, бо хорі мають більше довіря до старших лікарів.

— Ти нечемний хлопче! — кричить прохожий на якогось хлопця. — Чому кидаєш камінями в того хлопця?

— Бо він має коклюш і я не можу ближче до нього підійти, щоб його вибити!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ШІКАГО, ІЛЛ.

На визвольну боротьбу.

„Сини України", від. 2. О. Д. В. У., перевів дня 5-го квітня б. р. збірку на визвольну боротьбу. Зібрано $119 і вислано до краю через Обєднання

Жертвували: П. Колиня $10; по $5: С. Куропась, В. Великий, П. Васисьовкий, Р. Дідик, І. Багрій, П. Кульпак, Г. Семочко, М. Леськів, О. Зелінка, А. Любас, Т. Карпінський, громадяни Дреніцькі, І. Карпа, В. Паньків, Н. Пилат, М. Рошко; М. Булька $6; Г. Боднарчук $3; по $2: В. Любас, Н. Кордик, С. Мікенко, М. Беряк (коляда); по $1: пані Кульпак, Н. Мотлюк, П. Мельник, Глюх, П. Головацький, А. Яремій, І. Пиніло, Р. Смук, М. Басс, Г. Білецький, В. Лоняк.

Олекса Любас, касієр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Замісць вінка на могилу.

На похороні бл. п. Олекси Заходника замісць вінка на могилу жертвували на інвалідів і визвольну боротьбу: Дз. Діпардо $5; по $1: І. Ворона, О. Червінський, Я. Семчук, В. Дулиба, А. Сидор, Г. Бойко, М. Заходник; по 50 ц.: Я. Шаравара, І. Затонський, М. Чагарин, С. Свірський, В. Заходник, Д. Бойко; М. Заходник 30 ц.; по 25 ц.: Н. Глядик, Т. Заходник, П. Люблянецький, Й. Городивський, Й. Квасніцький, Т. Заходник, А. Свірська. — Разом зібрано $17.10. — Збіркою занялись: Онуфрій Червінський, Я. Шаравара, Д. Бойко і М. Чагарин. Члени 16. відділу ОДВУ на своїх зборах зложили $2.65. — Разом зібрано $19.75, з чого вислано на інвалідів через Обєднання $10, а $9.75 призначено на визвольну боротьбу.

Петро Гук.

СЕНТРЕЛІЯ, ПА.

На Рідний Край.

Дня 31 березня ц. р. відбувся в нашій громаді концерт у честь нашого найбільшого сина України, Тараса Шевченка. Щоб належно пошанувати те свято, церковний комітет постарався також, щоб цей концерт приніс якусь поміч Рідному Краєви. І так тут підчас концерту зібрано $9.21, а опісля підчас обіду $17, отже разом $26.21. Ту збірку переслано через Обєднання на такі цілі: $10 на інвалідів, $6.21 на Рідну Школу, а по $5 на визвольну боротьбу і політичних вязнів.

Теодор Касенич, секр.

Заздрісний.

Стрічаються два приятелі, що вже більше літ не бачилися.

— Чи ти вже жонатий?

— О, так, уже шестий рік...

— І ти заздрісний за жінку?

— Все!

— Чому?

— Я все завидую нежонатим.

Колюмб.

— Чи ти знаєш, хто то був Колюмб?

— Самособою, що знаю. Якийсь птах.

— Не говори дурниць!

— Щож це за дурниці? Таж у книжці виразно написано: „Колюмбове яйце"!

Малий ростом Тупкалець переходить темним коридором, впадає на якогось чоловіка і каже:

— Проклятий ідіот... Та в тій хвилині пізнає, що то його начальник, тому додає:

— А то проклятий ідіот із мене!

У школі.

— Петруйчак, назви мені якесь корисне домашне звіря.

— Кінь, прошу пана професора.

— Добре. А які користи маємо з коня?

— Можемо виграти в кінських перегонах великі гроші.

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ. (6)

UNITED FEATURE SYNDICATE, Inc

Наомі Медисон дивилася з подивом на сильну будову тіла Обровського. „Я не думаю, що ви боялись би Ормена". „Я не боюся нічого", він відповів трохи збентежений. „Виж самі казали, щоб я не давав йому нічого догадуватися про вас і про мене. Він заздрісний, і велика горячка. Ронда не сказала би, правда, що ні?"

„Ні", сказала Наомі, і її губи затряслися з ненависти. „Одинокий клопіт з Рондою, що вона думає, що може грати, бо заступала мене, як я була хора. Я їй покажу!" „Ніхто не може грати так як ви!" — Обровський сказав із запалом. „Ви чудові! Я вас люблю! А ви мене? Ні?" „Очевидно!" — вона шепнула.

„То чомуж ви такі солоденькі до Ормена?" — він спитався. „Я мушу поводитися дипльоматично", Наомі відповіла. Обровський підскочив нервово, коли відслонилася заслона шатра. Ввійшла Ронда Тері. „Пора вже, щоби всі пролеви були в своїх шатрах", вона сказала. „Я щойно бачила Тому Ормена, як він ішов, заточуючися, в цей бік". Обровський поблід. „Я вже відходжу", він промовив, загикуючись.

Скоро дівчата почули гнівливий, пяний голос Ормена, як кричав на Обровського. Ронда насупилась, бо вона знала, що нова сварка виставить цілу виправу на нові небезпеки. З гущавини ліса доходив огидний сміх гієни, що наче насміхалася з дрібних клопотів людини. А далекі крики Басутів віщували їм нові лиха на завтрішній день,